Выходить у Львовѣ що дня (кромѣ недѣль и гр. кат. свять) о 5-ой годинѣ по полудни.

Администрація підъ ч. 8 улиця Чарнецкого.

Редакція ул. Франціїсканьска ч. 10, дверѣ 10.

Письма приймають ся лишь франковани.

Рекламаціи неопечатани вôльни ôдъ порта. Рукописи не звертають ся.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додатокъ до „Газеты Львовскои“.

Передплата у Львовѣ въ Администраціи „Газеты Львовскои“ и въ ц. к. Староствахъ на провинціи:
на цѣлый рôкъ 2 зр. 40 к.
на пôвъ року . 1 зр. 20 к.
на чверть року . 60 к.
мѣсячно . . . . 20 к.
Поодиноке число 1 кр.

Зъ почтовою пересылкою:
на цѣлый рôкъ 5 зр. 40 к
на пôвъ року 2 зр. 70 к
на чверть року 1 зр. 35 к
мѣсячно . . . . 45 к
Поодиноке число 3 кр

Ч. 256 | Нинѣ: гр. к. † Іоана Зл. рим. к. Катерин. | Завтра: † Філіпа Конрада | Пятниця 13 (25) листопада 1892. | Всходъ солнця 7 г. 26 м.; заходъ 4 г. 9 м. Баром. 765 терм. — 1·0°. — 4.0° | Рокъ II.

Рада державна.

На вчерашнôмъ засѣданю Палаты пословъ розпочала ся спеціяльна дебата надъ буджетомъ. Роздѣлы: „Найвысшій Дворъ“ и „Цѣсарска канцелярія кабінетова“, принято безъ дискусіѣ. При роздѣлѣ „Рада державна“, обговорювавъ пос. Шлезінґеръ христіяньско-соціяльну проґраму антісемітôвъ и мимо накликуваня президента, наводивъ цитаты зъ талмуда и бібліѣ, ажь наконець президентъ вôдобравъ ему голосъ, запытавши передъ тымъ Палату, котра ухвалила 75 голосами противъ 51, вôдобрати ему голосъ. Мѣжь антісемітами наставъ бувъ зъ того великій неспокôй.

По семъ промовивъ кн. Шварценберґъ, а згадавши про ухвалу наганы для пос. Менґера, сказавъ Молодочехамъ, що той „рінґъ“, противъ котрого они такъ дуже выступають, не есть такъ страшный. Угода ческа, казавъ бесѣдникъ, не може бути скорше залагоджена, доки ажь не буде управильнена справа языкова. Що до ческого права державного, то бесѣдникъ есть того переконаня, що може бути бесѣда хиба лишь о уніи реальнôй, а не о персональнôй. Впрочôмъ справа ческого права державного прийде на порядокъ дневный Палаты, бо послѣдни, дуже важни выпадки на Угорщинѣ, змушують до того.

Ґр. Таффе вôдповѣдаючи на пытане кн. Шварценберґа, длячого посада міністра по дрѣ Пражаку не обсаджена, сказавъ, що на се пытане есть вже вôдповѣдь въ тôмъ, що въ буджетѣ вставлено дотычну позицію. Выбôръ часу, коли та посада мае бути обсаджена, нехай Палата полишить Правительству, а можна сподѣвати ся, що вже незадовго ситуація такъ уложить ся, що правительство буде могло предложити Єго Вел. Цѣсареви нову обсаду сеѣ посады. На замѣтку кн. Шварценберґа, нехай правительство розважить, чи оно може въ парляментомъ чи безъ парляменту управляти, сказавъ президентъ міністрôвъ, що управляти державою безъ парляменту, есть далеко выгôднѣйше, *(Веселôсть)* але то значило бы зробити замахъ на державу. А чи я выглядаю на такого, що готовъ бы зробити замахъ на державу? — спытавъ ґр. Таффе, а въ Палатѣ настала велика веселôсть.

Що до орґанізаціѣ всѣлякихъ партій — сказавъ ґр. Таффе — то она може наступити не по указу, але сама зъ себе. Задача правительства есть точно означена въ послѣднôй престольнôй бесѣдѣ, въ котрôй сказано, що роздразнене партій пôдъ взглядомъ политичнымъ есть велике и передовсѣмъ треба залагодити справы економічни бо лише на сѣй дорозѣ можуть партіи скорше порозумѣти ся. Попередный бесѣдникъ зазначивъ, що нѣяка партія не есть зъ теперѣшного стану вдоволена; єго правда, бо теперь нема міністерства партійного, а досвѣдъ учить, що партійни міністерства вдоволяють навѣть власну партію лишь на короткій часъ.

Що вôдносины въ нашôмъ парляментѣ не представляють ся такъ свѣтло, то виною того есть то, що лібералиа партія не есть властиво лібералною, а консервативна консервативною. И то зовсѣмъ природно. Коли розважимо наши вôдносины австрійски, то побачимо, що не можемо мати такого парляменту якъ Анґлія або инши краѣ, бо у насъ есть ще щось иншого. Не знаю, чи панове то запримѣтили. Єсть то справа національна (Веселôсть). То есть причиною, длячого консервативсты не можуть зорґанізувати ся вôдповѣдно, такъ само и лібералы. Тому то й не можна точно вôдмежити одныхъ вôдъ другихъ.

Порушено тутъ ще одну дразливу справу, а то справу языкову. Запытувано, якъ мае бути порѣшена ся справа. Одни кажуть такъ, други инакше — мы слухаемо. Сказано тутъ, щобы ся справа була залагоджена поза парляментомъ: Я думаю, що справа языкова есть одною зъ найважнѣйшихъ и она мусить бути тутъ залагоджена, мы мусимо роздивитись, якъ еѣ залагодити. Коли сказано, що она мусить бути залагоджена поза парляментомъ, то скажу на то, що то завôзване повинно бути вымѣрене передовсѣмъ до васъ, панове. Подумайте вы о тôмъ (Веселôсть), якъ мае бути ся справа залагоджена. (Пос. Барайтеръ: А вôдъ чогожь міністерство?)—Коли вы о тôмъ подумаете, то буде можна або зô стороны Палаты, або зô стороны правительства поставити якесь внесене, а тогды може бути дискусія лекша и простѣйша.

Говорено тутъ о Ліберцу и застановлено ся надъ тымъ, длячого намѣстникъ Чехъ, ґр. Тунъ радивъ Є. Вел. Цѣсареви ѣхати до Ліберця. На то скажу, що Монархъ не потребуе анѣ радъ анѣ внесень, куды мае ѣхати; Вôнъ може въ каждôй хвили, въ день и въ ночи, поѣхати до якого небудь мѣста, до котрого ему сподобае ся (Веселôсть и браза). Є. Вел. Цѣсарь не потребувавъ радъ намѣстника. Що правда, можуть бути случаѣ, въ котрыхъ Вôнъ може спытати: Чи я повиненъ, не чи можу — а зазначую то, — чи я повиненъ туды а туды поѣхати, чи добре бы то було, чи нѣ? Такій вже у насъ звычай, що Є. Вел. Цѣсарь запытуе міністерство а не намѣстника. — По залагодженю деякихъ помепшихъ справъ закрыто засѣдане а слѣдующе назначено на пятницю.

Изъ-за курки.

Шкицъ Ярослава Врхлицкого.

На старôмъ фотели, обитôмъ шкôрою, що колись була мабуть чорна, а теперь стала сива, сидѣвъ управитель дôбръ панъ Христіянъ Табе, встромивши свôй сильно почервонѣлый нôсъ, осѣдланый роговыми очицами у пожовкли паперы, що лежали передъ нимъ на столѣ. Вôнъ подабавъ на якогось дивного павука, той панъ управитель!

За чорною решѣткою старосвѣтского писарского стола стоявъ въ приличнôмъ вôддаленю паньскій пушкарь. Стоявъ по войсковому, просто, нога при нозѣ, попускавши руки въ долину вздовжь вытертого сурдута.

Пану управителеви було байдуже хочь бы голову пôдвести. Вкôнци ставъ покашлювати и промовивъ протяжнымъ, поважнымъ, трохи не строгимъ голосомъ:

— Тыхъ циганôвъ абы менѣ тутъ не було! Розумѣешь?

Пушкарь стоявъ, анѣ не рушавъ ся и мовчавъ.

— Чи ты Турокъ? Абы менѣ тутки тыхъ циганôвъ не було, ще разъ, тобѣ се кажу, нажени ихъ нагайками за десяту межу! Чуешь?

Пушкарь анѣ не рушавъ ся.

— А то я тобѣ кажу нагайкою дати! — крикнувъ управитель, котрого вже злôсть взяла вôдъ того, що пушкарь анѣ не рушаесь.

— Якъ ваша воля — промовивъ пушкарь — якъ ваша воля, але циганы останутъ ся въ селѣ.

— Останутъ ся, коли я не хочу! — гукнувъ управитель, — а то добре! Чи знаешь ты, зъ кимъ говоришь?

— Циганы останутъ ся тутки, — повторивъ спокôйно пушкарь. — Єѣ Свѣтлôсть зволила дати такій приказъ. Єѣ Свѣтлôсть, благородна княгиня хоче потримати до хресту новонароджену циганьску дитину. И для того циганы мусять остати ся тутки.

— Чуешь, чи ты одурѣвъ, чи що? — крикнувъ управитель.

— Зовсѣмъ нѣ, то така воля свѣтлои княгинѣ.

— И ты думаешь, що я дамь въ себе щось такого вмовити? Я? То ты дуже ошибаешь ся! Иду сейчасъ до замку и поговорю зъ Єѣ Свѣтлостію. А то було бы гарно! Єѣ Свѣтлôсть въ кумахъ середъ такои зволочи! Де ты таке чувавъ? Я тебе дѣйстно мавъ за мудрѣйшого, а тутъ бачу, що ты, якъ пень.

„Пень“ стоявъ заедно спокôйно на своѣмъ мѣсци. Управитель ажь не тямивъ ся вôдъ гнѣву та злости. Всунувъ поквапно пальцѣ въ табакирку, гримнувъ кулакомъ въ стôлъ що ажь всѣ паперы порозлѣтали ся, вкôнци зôрвавъ ся на рôвни ноги и гукнувъ до перепудженого пушкаря:

— Пересвѣдчу ся! Розумѣешь? Пôду и пересвѣдчу ся, а коли оно не такъ, тодѣ най тебе Богъ мае въ своѣй ласцѣ! Чуешь? А теперь — ходѣмо!

* * *

Въ пышнôмъ, по хиньски ула́дженôмъ салонѣ, зъ котрого було видко що найкраще на паньскихъ огородахъ, зôбрало ся въ мрачный листопадовый день, по полудни невеличке товариство.

Князь сидѣвъ біля вôкна, покурюючи пахуче гавана и не звертавъ уваги на те, про що велась розмова при столѣ. Товариство було якось трохи не дôбране: Директоръ дôбръ Тавшь, невеличкій, присадковатый чоловѣчокъ; отець Ремеръ, чесна людина зъ широкимъ, вѣчно усмѣхнутымъ лицемъ; препокôрный учитель и пѣвець Швальбе, що разъ по разъ кланявъ ся и звинявъ ся, хочь самъ не знавъ зъ чого; надлѣсничій Фуксъ, котрый очевидячки дуже нудивъ ся, бо радъ бы бувъ заграти собѣ свого улюбленого тарока, що, на жаль, безъ „высшои згоды“ було зовсѣмъ неможливе. Князь явно маловаживъ собѣ цѣле товариство, — пôдчасъ коли други балакали, вôнъ посвистувавъ собѣ пôдъ носомъ якусь

Справа народного театру руского.

Въ недѣлю 20 падолиста вôдбулись въ комнатахъ „Рускои Бесѣды" у Львовѣ нарады анкеты театральнои, спрошенои выдѣломъ „Бесѣды" яко завѣдателемъ нашого народного театру. Нарадамъ проводивъ дръ Савчакъ. Изъ запрошеныхъ явили ся пп. дръ Олесницкій зô Стрыя, Володимиръ Левицкій зъ Станіслава, директоръ Григорій Цеглиньскій зъ Перемышла, проф. Наталь Вахнянинъ, дръ Ярославъ Кулачковскій и члены выдѣлу „Рускои Бесѣды" пп. Иларій Огоновскій, Иванъ Ґуляй, Исидоръ Громницкій, Конст. Лучаковскій и дръ Олександеръ Кулачковскій. Деяки̂ зъ запрошеныхъ занимались вôдъ давныхъ лѣтъ справами нашого театру яко референты театральни̂, тожь могли дати докладный образъ якъ розвою нашои сцены такъ и теперѣшного его стану.

Предметомъ нарадъ бувъ квестіонарь, поставленый нинѣшнымъ выдѣломъ „Рускои Бесѣды" и обôймавъ таки̂ точки: Справоздане зъ дотеперѣшного розвою театру нашого; справоздане зъ репертуару въ напрямахъ: а) котри̂ творы драматични̂ належало-бъ усунути зъ репертуару, а б) якими новыми его доповнити; и справа вôдданя дирекціи театру на три роки (1893—1896). Анкета розôбрала на двохъ засѣданяхъ (ранѣшнôмъ и пополудневôмъ) дуже основно и всесторонно предложени̂ собѣ пытаня. Торôчный референтъ театральный, дръ Ярославъ Кулачковскій представивъ въ широкôмъ еляборатѣ исторію нашои сцены вôдъ еѣ заснованя (въ мартѣ 1864 року) по нинѣшный день, еѣ свѣтли̂ и темни̂ стороны якъ и причины тыхъ-же. Поодиноки̂ референты театральни̂, пп. Вахнянинъ, Цеглиньскій, Олесницкій, Кулачковскій и Лучаковскій доповнили се справоздане своими цѣнными замѣтками о станѣ театру за дирекцій Бачиньского, пок. Молендкого, панѣ Теофилѣ Романовичевои, Биберовича зъ Гриневецкимъ въ спôлцѣ и самого п. Биберовича. При тôмъ познакомивъ анкету п. Вол. Левицкій зъ украиньскими ґрупами театральными въ Россіи, зъ артистичными силами тыхъ-же и ихъ репертуарами (Въ Россіи истнуе теперь 12 ґрупъ театральныхъ, межи котрыми перворядне мѣсце займають ґрупы Кропивницкого, Садовского и Саксаганьского). Вытворивши собѣ ясный образъ драматурґіи рускои, якъ она доси розвинулась на цѣлôй Руси, а при тôмъ здавши собѣ справу, якими силами артистичными могла бы сцена наша въ Галичинѣ засилитись, анкета перейшла до пытаня, кому бы зъ пяти оферентôвъ, що зголосились до обнятя дирекціѣ театру нашого на слѣдуючи̂ три роки, вôддати дирекцію. По дуже основныхъ и вычерпуючихъ розправахъ, въ котрыхъ взяли участь всѣ члены анкеты, по выводахъ pro и contra, анкета театральна ухвалила одноголосно, щобы на будуче „Руска Бесѣда" управу театру нашого взяла у власный зарядъ. Найголовнѣйшимъ мотивомъ до такои ухвалы була тая обставина, що въ розвою народнои сцены нашои проявлялась въ рôзныхъ часахъ застоя, а хвилями навѣть ретроґресія. Такожь не можна було и того промовчати, що безперестанна змѣна дирекціи та режісеріи и велика флюктуація въ персоналѣ артистичнôмъ вплывали завсѣгды дуже шкôдливо на розвôй театру. Вкôнци обговорено докладно плянъ, пôсля котрого выдѣлъ „Рускои Бесѣды" мавъ бы на будуче управляти рускою сценою и яки̂ силы артистични̂ належало бы посыскати до тои институціи якъ зъ посередъ трупы галицкои такъ и трупъ украиньскихъ. Подробности того пляну не надають ся до публикаціи. Можемо лишь подѣлитись тою вѣстію, що при новôмъ устрою театру нашого увзгляднено матеріяльне положене артистôвъ дуже вôдповѣдно и усунено ти̂ причины, яки̂ выкликували неразъ невдоволене персоналу артистичного.

Зъ огляду, що анкета рѣшила ся за тымъ, щобы „Руска Бесѣда" управу театру переняла въ свои руки, вôдпала дискусія надъ внесеными офертами. До пôдготовленя вступныхъ робôтъ, уложеня репертуару, вôдтакъ артистичного веденя сцены, выбрано комітетъ артистичный, до котрого увôйшли пп. Белей Иванъ, Вахнянинъ Наталь, Ильницкій Василь, Коцовскій Володимиръ, Крушельницкій, дръ Кулачковскій Ярославъ, Левицкій Володимиръ, Лучакôвскій Кость, дръ Лучакôвскій Володимиръ, дръ Олесницкій Евгеній, Топольницкій, Цеглиньскій Григорій и Франко Иванъ.

Вôдъ выдѣлу „Рускои Бесѣды" буде теперь зависѣти приняти плянъ, поданый анкетою. Додаемо до того, що теперѣшный директоръ театру, п. Биберовичь, не внѣсъ оферты на обнятє управы театру на часъ дальшій.

Перегдядъ политичный.

Его Вел. Цѣсарь принимавъ оногды на авдіенціи президента Буковины, барона Кравза.

У Вѣдни, передъ ратушемъ, пороблено велики̂ приготовленя осторожности, позаякъ розôйшла ся чутка, що робôтники, котри̂ суть теперь безъ роботы, хотять выкликати велику демонстрацію.

Въ нѣмецкôмъ парляментѣ мотивувавъ канцлеръ Капріві предложене войскове и сказавъ при сѣй нагодѣ, що Нѣмеччина не выкличе вôйны. Франція однакожь шукае союза, щобы могла перевести ревізію карты Европы. Царь есть дуже миролюбивый, але въ Россіи есть вороже успособлене противъ Нѣмеччины. Въ виду того, що Франція безъ сумнѣву зближилась до Россіѣ, не може Нѣмеччина вôдступити вôдъ Альзаціѣ и Льотаринґіѣ, анѣ вôдъ союза зъ Австріею, бо мусить думати о вôйнѣ на два фронты, котрôй сама не дала бы рады. Дволѣтна служба у войску, хочь принесе тягары, то все таки не наробить тôлько зла, якъ наробила бы нещаслива вôйна.

Новинки.

Львôвъ дня 24 падолиста.

— **Громадѣ Пилипкôвцѣ**, въ повѣтѣ борщѣвскôмъ, удѣливъ Є. Вел. Цѣсарь 100 зр. запомоги на будову школы.

— **Перенесене.** П. Намѣстникъ перенѣсъ инжинера Антона Высоцкого въ Перемышля до службы въ ц. к. Намѣстництвѣ.

— **Зъ кругôвъ нотаріяльныхъ.** Кандидатъ нотаріяльный Володимиръ Грабовеньскій именованый на шѣсть тыжднѣвъ заступникомъ п. Стефана Менза, нотаря въ Горлицяхъ. Урядоване зачавъ 20 с. м.

— **Досвѣдной стаціи** для культуры торфовищь въ Корсовѣ, добрахъ п. Городиньского, удѣлило Міністерство рôльництва на пять лѣтъ по 1000 зр. рôчнои запомоги.

— **Музей гôрництва.** Зъ огляду на правдиву потребу розвою наукъ теоретичныхъ на поли гôрництва нафтового, призначивъ Выдѣлъ краевый 1000 зр. на заложене музея гôрництва нафтового въ львôвской школѣ політехнічнôй. Колеґія професорôвъ взяла пôдъ розвагу згадану справу и въ короткôмъ часѣ буде такій музей при політехницѣ отвореный.

— **Наука языка грецкого въ ґімназіяхъ.** Пôдчасъ нарадъ въ „колѣ" польскôмъ надъ буджетомъ міністерства просвѣты зажадавъ професоръ Августъ Соколовскій, щобы „коло" поручило ему въ повнôй палатѣ выступити въ внесенемъ о залишене въ ґімназіяхъ науки языка грецкого. „Коло" прихилило ся до жаданя посла Соколовского.

— **Кôлько войска есть въ Галичинѣ?** На то пытане вôдповѣсть намъ списъ людей въ 1890 р. Зъ концемъ того року було въ Галичинѣ 53.401 воякôвъ, (а въ Буковинѣ 5.544); значить, вôдъ послѣдного спису въ р. 1880 число се дуже зросло, бо ґарнізоны вбôльшили ся. Напр. въ 1880 р. у Львовѣ було 6.324 воякôвъ а въ 1890 р. 8.533; въ Перемышли було лише 1.373, а

пѣсоньку и зъ нетаеною байдужностію вызиравъ крôзь вôкно на покрыти̂ мракою огороды.

Княгиня була за ґаздиню и сама подавала чай.

Саме въ тôй хвили говоривъ панъ-отець.

— Ваша Свѣтлôсть не можуть поняти, яка крѣпка у тыхъ циганôвъ вѣра въ Господа Бога. Мои погляды й понятя що до нихъ вôдъ вчера зовсѣмъ инакши̂, якъ були давнѣйше.

— А щожь то, панъ-отче, такого стало ся? — поспытала цѣкаво княгиня.

— А отъ на всѣхъ Святыхъ приходить до мене якійсь циганъ, не каже нѣ сякъ, нѣ такъ, лишь кладе менѣ мовчки на стôлъ риньского. Чого тобѣ? пытаю его трохи зъ остра. Се на Службу Божу, Всечестнѣйши̂; завтражь задушный день. — То мене тронуло. Держи собѣ свого риньского — кажу — тобѣ вôнъ скорше здасть ся, якъ менѣ—твоихъ небôщикôвъ помяну завтра у спôльнôй молитвѣ. Иди зъ Богомъ. — „Ой, нѣ!" — спротививъ ся циганъ. — „Всечестнѣйши̂ моглибъ призабути, а я хочу, щобъ вы таки Службу Божу вôдправили." — Вôнъ лишивъ риньского на столѣ и вынѣсъ ся що живо зъ хаты. Я мимо найщиршои волѣ не мôгъ звернути ему риньского и мусѣвъ вôдправити Службу Божу — закôнчивъ панъ-отець, попиваючи чай.

— И я того самого погляду, що циганы зовсѣмъ не лихи̂ люде, докинувъ несмѣливо учитель.

— Але въ лѣсѣ ихъ не треба и мы имъ тамъ не конче ради̂ — перебивъ надлѣсничій учителеви, — де лише загостять, лишають недогарки изъ своеѣ ватры, а часомъ то й ще гôрши̂ памятки.

— А щожь вы на то порадите, прошу васъ? — озвавъ ся директоръ Тавшь, — сто разъ ихъ прожени, а они сто разъ повернуть. Лѣпше вже на нихъ не зважати — нинѣ они тутъ, завтра тамъ....

— Справедливо каже панъ директоръ — замѣтила княгиня, котра попиваючи чай, якъ тои, що на нѣмъ знае ся, гойдалась на оттоманцѣ — зовсѣмъ справедливо, и я признаюсь, що дѣйстно маю симпатію до тыхъ бѣдолахôвъ, ба, я й обѣцяла ся потримати до хресту циганьску дитину.

— Панъ управитель Тавбе, — заповѣвъ нового гостя слуга въ лібереіи.

Панъ Тавбе вôйшовъ до сальону и низенько поклонивъ ся. Нѣхто якось не звернувъ на него уваги и вôнъ ставувъ собѣ чемно при порозѣ, а княгиня говорила дальше:

— Потримати до хресту циганьску дитину, що вчера прийшла на свѣтъ.

— Благородне дѣло, свѣтла княгине, — сказавъ тронутый симъ панъ-отець.

— Отъ и буде бодай якійсь пиръ, — докинувъ жартобливо надлѣсничій.

Князь бубнивъ байдужно пальцями по шибахъ.

Управитель все ще стоявъ коло дверей подавшись трохи напередъ.

— Ахъ, нашъ панъ управитель! — привитала его княгиня.

— Ваша Свѣтлôсть — затявъ ся панъ Тавбе.

— Прошу, прошу, сѣдайте лишь! Чи вже знаете, яке гарне свято будемо завтра обходити, будуть циганьски̂ хрестины; панъ-отець будуть хрестити, а я въ кумахъ буду— вы й не повѣрите, яка я зъ того рада.

— Дѣйстно, се не абы яка выдумка Вашои Свѣтлости, але коли вже така ваша воля...

— Панъ управитель не любить циганôвъ — замѣтивъ ѣдко панъ-отець.

— Я въ тôмъ зъ паномъ управителемъ годжу ся — пôдхопивъ надлѣсничій, — мы задивляемось на се трохи тверезѣйше.

— То нѣчого не вадить, Ваша Свѣтлости, нѣчого не вадить,—успокоювавъ директоръ — хочь погляды не згаджають ся....

— То мы ихъ при тароку погодимо, неправда, пане надлѣсничій, — промовила княгиня усмѣхаючись.

— Ще й якъ, ще й якъ, — радувавъ ся вже заздалегôдь надлѣсничій — тажь и циганы такожь люде.

— Правда, шкода лишь, що тарока не

въ р. 1890 вже 7.192 (т. є. о 5.819 людей бôльше); въ Ярославѣ було всего 798 воякôвъ, а теперь тамъ єсть 1452; подôбно и въ Станиславовѣ збôльшено ґарнізонъ о 1.436 людей, такъ що пôсля послѣдного списку було тамъ 3.046 воякôвъ. Отже дуже збôльшено залогу въ Перемышли и Ярославли. Львôвъ що до числа воякôвъ занимає четверте мѣсце въ Австріи. Перемышль пяте. Краковъ семе, а Ярославъ девяте. Тутъ годить ся сказати, що найбôльша залога єсть, розумѣє ся, у Вѣдни, бо тамъ є 22.029 воякôвъ. Цѣла армія австрійска разомъ зъ угорскими залогами и зъ арміею окупаційною числила дня 31 грудня 1890 року 393.617 людей. Въ австрійской половинѣ державы було загаломъ 187.507 людей, що служили при чинной арміи. Що до вѣроисповѣданя числено тогды на 1000 воякôвъ: римо-католикôвъ 809, греко католикôвъ 105, жидôвъ 32, евангеликôвъ 31 и православныхъ 21. Въ порôвнаню зъ рокомъ 1880 видко поступъ въ просвѣтѣ, бо коли въ р. 1880 було на 1000 воякôвъ 270 неписьменныхъ, то въ 1890 роцѣ було ихъ вже лишь 170. Зъ огляду на товарискій языкъ, то на 1000 воякôвъ уживало 454 нѣмецкого языка, 206 ческого, 129 польского, 110 руского, решта припадає на инші народности. Тутъ не вчислені полки, стоячі залогою на Угорщинѣ.

— **За намову до еміґраціи** станули въ понедѣлокъ передъ тернопôльскимъ судомъ два селяне, Осипъ Кривый зъ Дорофієвки и Иванъ Мамчура зъ Камѣнки. Въ серпни с. р. намавляли они публично бôльшу громаду селянъ до выходу въ Россію, а на земли россійскôй задержували тыхъ, що хотѣли вертати назадъ до Австріи. Тымъ способомъ старали ся они збудити у нихъ погорду противъ особы Монарха и противъ одноцѣльнои звязи державы, а черезъ то нарушили публичный спокôй, о котрôмъ мова въ §. 65 а). Осипъ Кривый бувъ уже кôлька разôвъ караный за крадѣжь, бійку и пачкарство; а Мамчура лише разъ за бійку. Обжаловані не признавали ся до вины, противно нарѣкали, що ї самі завели ся, вышовши до Россіи, де не дôстали нѣчого. Свѣдки, селяне зъ сѣлъ повѣта скалатского, котрі саме задля намовы обжалованыхъ вийшли до Россіи и звôдтамъ вернули, — не уважали обжалованыхъ винными. Пôдчасъ слѣдства вийшовъ на яву характеристичный фактъ, котрый свѣдки на розправѣ потвердили. Именно Кривый удавъ ся на територію россійску до капітана объѣздчикôвъ и передъ зôбраными людьми пояснивъ въ той способъ причину еміґраціѣ: „Нашъ Богъ высоко, Цѣсарь далеко; хлопъ на земли, надъ хлопомъ панъ, надъ паномъ жидъ, а жиды обсѣли насъ, якъ вороны, а мы самі незнаємо де идемо тай по що идемо“. За тї слова прокураторъ розширивъ що до Кривого актъ обжалованя и на §. 302 (за пôдбурюванє до ненависти противъ народностей). Кривого засуджено на т р и мѣсяцѣ вязницѣ, а Мамчуру увôльнено.

— **Добре охрестили.** Дня 6 с. м. Иванъ и Йосифа Садлки зъ Лицарки горѣшнои въ живецкôмъ повѣтѣ дали охрестити въ костелѣ въ Райчи свою дилину, 8-дневного хлопчину, а вертаючи вôдъ хресту справили хрестины въ корчмѣ. Тамъ упили ся такъ, що вийшовши зъ корчмы упали пôдъ плôтъ Лавра Куровского разомъ зъ дитиною, а коли збудили ся, застали дитину вже неживою.

— **Пять лѣтъ вязницѣ по — смерти.** Передъ судомъ присяжныхъ у Празѣ вôдбувъ ся послѣдными днями оріґінальный процесъ, въ котрôмъ засуджено на пять лѣтъ вязницѣ чоловѣка, що вже й безъ того бувъ засудженый на цѣле житє на вязницю. Єсть то Войтѣхъ Бартакъ, 34-лѣтный парôбокъ млыньскій, котрый въ р. 1887 убивъ и обрабувавъ одного лѣсничого, за що єго засуджено на шибеницю, а вôдтакъ змѣнено єму кару на досмертну вязницю. Недавно тому поперечивъ ся вôнъ у вязници зъ иншимъ злочинцемъ и зачавъ зъ нимъ бійку; на крикъ прибѣгъ доворець, а Бартакъ зранивъ єго припадково такъ, що вôнъ небавомъ померъ. За се убійство поставлено Бартака знову передъ судъ и засуджено на пять лѣтъ вязницѣ. Тую кару вôдсидить вôнъ хиба на другôмъ свѣтѣ, скоро вже й такъ засудженый на досмертну вязницю. Але може бути, що колись дôстане амнестію цѣсарску; то въ такôмъ выпадку мусѣвъ бы вôдсидѣти ще пять лѣтъ. Инакше засудъ той годѣ выконати.

Зъ судовои салѣ.

(Актъ обжалованя въ справѣ Осипа Тибурція дв. им. Гендіґера).

Ц. к. прокураторія державна въ Краковѣ обжаловує Осипа Тибурція дв. им. Гендіґера, а фалшиво Гендіґерого, родомъ зъ Варшавы, маючого 25 лѣтъ, религіѣ рим.-кат., жоватого, літерата, теперь увязненого, за то:

а) що въ маю 1892 року въ Петербурзѣ устно, а зъ Кракова на письмѣ донѣсъ цѣс. россійскому полковникови Секериньскому, що управляє выдѣломъ поліціѣ безпечности въ Петербурзѣ, о якôмсь приготовлюванôмъ въ Галичинѣ замаху на житє царя Александра III. Крôмъ того въ Краковѣ повторивъ сей доносъ устно россійскому полковникови жандармеріѣ, Андреєви Миколаєвичу Марґрафскому, и ввѣвши въ такій пôдступный спосôбъ тї особы въ блудъ, выдуривъ вôдъ правительства россійского бôльше якъ 300 зр. а що найменше 500 рублѣвъ. Черезъ то допустивъ ся злочину обманьства зъ §§ 197 и 200 зак. кар.

б) Въ тôмъ самôмъ часѣ и мѣсяци передъ згадаными высше урядниками правительства россійского обвинивъ рôжныхъ людей, а именно Гната Подлавского, Володислава Малешевского, Израила Арона Абелеса, Людвика Сіпля о выдуманый нимъ злочинъ, т. є. о заговоръ на житє царя Александра III — и то обвинивъ ихъ такъ, що противъ тыхъ людей могли зачати слѣдство. Притôмъ для потверджения свого доносу уживъ хитрости и наразивъ обвиненыхъ на ще бôльшу небезпечнôсть. Черезъ то сповнивъ злочинъ клеветы зъ §. 209—210 а) и б) зак. кар.

Кара має вымѣрити ся пôсля §. 203, взглядно §. 210 зак. кар. при ужитю § 34 зак. кар.

Дальше вычисляє актъ обжалованя свѣдкôвъ и цѣлый рядъ писемъ та зôзнань, котрі мають ся вôдчитати при розправѣ; а вôдтакъ подає причины тои справы:

Краковска поліція дôзнала ся въ другой половинѣ мая с. р., що якійсь Осипъ Гендіґері, нѣбы докторъ фільозофіѣ, родомъ зъ Варшавы, пробуваючій вôдъ кôльканайцяти днѣвъ зъ жѣнкою въ Краковѣ, старає ся конче купити де динаміту. Поліція дôйшла, що той Гендіґері, а справдѣ Гендіґеръ, дня 15 мая пôшовъ до маґазину збруѣ Глинецкого въ Краковѣ, представивъ ся яко властитель дôбръ зъ Царства польского и зажадавъ динаміту. Динаміту не дôставъ, але при нагодѣ спытавъ Глинецкого, чи бы не принявъ ся перепачкувати двѣ стрѣльбы до Царства. Глинецкій сказавъ, що пачкарствомъ занимає ся жидъ Абелесъ. Не дôставши динаміту у Глинецкого, пôшовъ Гендіґеръ до п. Сіпля, надзорця рѣкъ въ краковскôмъ старостві, що займає ся фахово выбуховыми матеріялами. Сіпель сказавъ, що безъ дозволу Староства, не дасть єму динаміту. Такъ само и третій чоловѣкъ, керничникъ Колодѣйчикъ, не давъ єму динаміту. Дня 28 мая выѣхавъ Гендіґеръ до Мысловицъ, на другій день вернувъ звôдтамъ, а дня 30 мая явивъ ся на дворци зелѣзничôмъ. Коли прийшовъ поѣздъ зъ Вѣдня, вôнъ приглядавъ ся уважно особамъ, подôбнымъ на робôтникôвъ. Въ Мысловицяхъ старавъ ся вôнъ такожь о динамітъ, а на дворци шукавъ робôтника, щобы принявъ ся перенести динамітъ черезъ границю.

Староючись о динамітъ думавъ Гендіґеръ рôвночасно, якъ бы єго перепачкувати до Царства польского. Въ той цѣли зачавъ вôнъ згоду зъ жидомъ Абелесомъ, що двайцять лѣтъ мешкавъ въ Пилици въ Царствѣ польскôмъ, але тому два роки выгнали єго звôдтамъ яко пôдданого австрійского. Въ Пилицяхъ остали ся єго доньки и вôнъ до нихъ неразъ приѣздить та притôмъ перепачковує рôжні товары. Абелесъ приставъ на проектъ Гендіґера, але не знавъ, що за товаръ має перепачкувати.

Поліція, повѣдомлена завчасу Сіплемъ, слѣдила Гендіґера и увязнила єго по подорожи до Мисловицъ и по тôмъ єго вычѣкуваню на дворци. Пôдчасъ ревізіи въ єго мешканю не найдено нѣчого, а вôнъ самъ заперечивъ у найважнѣйшихъ точкахъ зôзнаня Сіпля и казавъ, що динаміту треба було єму для свояка єго жѣнки, п. Ульмера, директора банку задаткового въ Станіславовѣ. И зовсѣмъ смѣло сказавъ, що коли єму не вѣрять, то нехай телеґрафічно спытають ся, чи то правда. Дирекція поліціѣ выслала справдѣ телеґраму до Староства въ Станіславовѣ: „Чи Ульмеръ просивъ Гендіґера о динамітъ, кôлько и по що?“ — а Гендіґеръ згодивъ ся на сю телеґраму, бо каже: я певный, що вôдповѣдь прийде для мене добра. И справдѣ прийшла вôдповѣдь, що Ульмеръ замовивъ динамітъ у Гендіґера до перекопу керницѣ; а кôлько, не знати.

Однакъ Дирекція поліціѣ пересвѣдчила ся, що менше бôльше въ тôмъ часѣ, коли выслано телеґрафічне запытанє до Староства въ Станіславовѣ, Ульмеръ дôставъ зъ Кракова такожь телеґраму таку: „Будуть тебе телеґрафічно пытати, чи ты потребувавъ динаміту для перекопу керницѣ, — вôдповѣджь, що ты потребувавъ. Єсть то справа Осипа Генд., все залежить вôдъ вôдповѣди, не бôй ся нѣчого. *Станиславъ.*“ Телеґраму сю выслано очевидно зъ ініціятивы Гендіґера. Крôмъ того въ поліціи признавъ ся вôнъ, що въ Мисловицяхъ у одного штыґара копальнѣ замовивъ собѣ три набоѣ динамітові. Тыхъ причинъ було досыть, щобы єго мати за пôдозрѣного, и тому дня 31 мая увязнено єго. Слѣдство выказало, въ якôй цѣли потребувавъ вôнъ динаміту и що зôзнаня єго були фалшиві.

(Дальше буде).

ТЕЛЕҐРАМЫ.

Будапештъ 24 падолиста. Міністрови Векерльому зроблено вчера велику овацію. Передъ єго помешканє выступивъ похôдъ зъ смолоскипами, зложеный зъ 2000 людей, за котрымъ поступала 40.000-на товпа людей. Міністеръ дякуючи зъ балькона сказавъ, що засады демократіѣ и ліберализму приносили завсѣгды щастє для Угорщины.

Берлинъ 24 падолиста. Цѣсарь Вільгельмъ занедужавъ легко въ наслѣдокъ перестуды и выѣхавъ зъ цѣсаревою до Почдаму.

Римъ 24 падолиста. Король вôдкрывъ вчера парляментъ престольною бесѣдою, въ котрôй сказавъ, що Италія стоить въ дружныхъ вôдносинахъ зô всѣма державами и пильно старає ся зô своими союзниками зберегти Европу вôдъ роздору.

граютъ, — давъ ся чути вôдъ вôкна насмѣшливый голосъ князя.

Зачала ся гра въ карты.

— А якъ зве ся той щасливый батько,— поспытавъ по хвили директоръ.

— Міша, — вôдповѣвъ панъ-отець, — дитина буде мабуть называти ся Марія Евгенія, такъ само, якъ и Єѣ Свѣтлôсть.

Пôдчасъ гры розмова поволи притихла.

* * *

— А якъ тамъ мôй похрестникъ? — запытала княгиня зъ балькону смаглявого чоловѣка, що споглядавъ до неѣ зъ долины зъ шапкою въ руцѣ и выразомъ незвычайного поважаня.

— Дякую, Вашôй Свѣтлости — вôдповѣвъ Міша, — добре, та й чому бы не мало бути добре! Таке щастє!

Княгиня сперла ся на поруче украшеного гербами балькона и закурила папѣроску.

Пять днѣвъ ледви минуло вôдъ хрестинъ, що вôдбули ся зъ такою парадою, якои въ селѣ ще нѣхто й не затямивъ. Циганьскôй дитинѣ дали дѣйстно имена Марія Евгенія, цѣла циганьска громада дôстала пребогаті дарунки, а мала трицять дукатôвъ въ повивачи вôдъ нанашки.

Щобъ правду сказати, то Міша не важивъ ся самъ зайти нипѣ до двора. То лишь припадкомъ стало ся, що княгиня сама єго загляпула и прикликала до себе.

(Конець буде)

За редакцію вôдповѣдає Адамъ Креховецкій

ИНСЕРАТЫ.

Инсераты („оповѣщеня приватнѝ") якъ для „Народнои Часописи" такъ также для „Ґазеты Львôвскои" принимає лишь „Бюро Дневникôвъ" Людвика Пльона, при улици Кароля Людвика ч. 9, де також знаходить ся Експедиція мѣсцева тыхъ ґазетъ.

Зъ друкарнѣ В. Лозиньского, пôдъ зарядомъ В. И. Вебера.